

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

здобувач **Рябенков О.В.**

Сумський державний університет (Україна)

У сучасній вітчизняній і закордонній літературі не існує єдиного підходу до визначення категорії контролінгу, проте узагальнення наявних дефініцій дозволяє виділити три підходи щодо її трактування:

- процесно-функціональний, що зосереджує увагу на винятковій ролі контролінгу у підтримці та забезпеченні функцій і напрямів реалізації процесу управління;
- концептуально-процесний, який ідентифікує категорію контролінгу через концептуальну систему поглядів, принципів та підходів щодо ефективної організації досягнення цілей суб'єкта господарювання;
- системний, в якому інтегровано синтезуються елементи двох інших підходів та робиться спроба комплексного відображення всіх можливих аспектів змісту та сутності даного поняття.

На нашу думку, фінансовий контролінг доцільно визначати як цілісну систему методів планування, обліку, аналізу та контролю, що оперує кількісними показниками і забезпечує підтримку фінансового менеджменту на підприємстві для досягнення мети його діяльності при максимально ефективному використанні фінансових ресурсів.

Ефективне функціонування системи фінансового контролінгу можливе за умови комплексної співпраці та синхронізації діяльності різних департаментів підприємства, уповноважених на реалізацію функцій фінансового менеджменту. Дана координація забезпечує досягнення максимально позитивного ефекту в управлінні всіх бізнес-процесів суб'єкта господарювання та мінімізації часу між прийняттям, реалізацією управлінських рішень та отриманим в ході їх виконання результатом.

Необхідно також зазначити, що в процесі реалізації заходів фінансового контролінгу слід адекватно оцінювати значення та функціональні обов'язки кожної служби з урахуванням поточного стану підприємства та змін ринкової кон'юнктури, оскільки будь-яка похибка в аналізі може призвести до викривлення отриманих результатів та дестабілізації функціонування суб'єкта господарювання.

Багато підприємств стикаються з проблемою відсутності логічного поєднання стратегічних цілей та оперативних завдань, які виконуються окремими працівниками і структурними підрозділами. Довгострокове стратегічне планування та короткострокове річне бюджетування досить часто розглядаються як два паралельні, навіть дещо автономні процеси. Під час контролю головна увага зосереджується на дотриманні бюджетних показників без прив'язки їх до стратегічних цілей, що ставить під загрозу їх досягнення. З іншого боку, виявляється, що для реалізації певних оперативних завдань відсутні необхідні ресурси або їх бюджет надто дефіцитний. Взаємоузгодженість окремих цільових показників стратегічного та оперативного контролінгу досягається в результаті побудови інтегрованої системи довгострокового та оперативного планування.

У загальному випадку мета системи контролінгу є підпорядкованою загальній меті більшості підприємств – максимізації ринкової вартості через досягнення максимальної прибутковості при прийнятному рівні фінансового ризику. Ця мета залежно від поточного фінансового стану підприємства, особистих цільових установок власників або керівників може бути у кожний окремий момент часу конкретизована через систему цілей та розвиватися в часі.

Таким чином, основним завданням системи фінансового контролінгу на підприємстві є організація своєчасного виконання поставлених цілей при максимально ефективному використанні потенціалу та наявних ресурсів. Важливе значення має створення зворотного зв'язку фінансового контролінгу та фінансового менеджменту, що забезпечує аналіз результатів діяльності підприємства та своєчасне коригування його цілей. З даною метою

доцільним є використання методик виміру результатів як інструментів фінансового контролінгу, які дозволяють оцінювати показники діяльності підприємства та розробляти їх планові значення.

Рябенков, О.В. Система фінансового контролінгу на підприємстві [Текст] / О.В. Рябенков // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.1. - С. 275-277.